

Posudek školitele na magisterskou diplomovou práci Lucie Ambrožové, Vliv pastvy velkých herbivorů na společenstva brouků stepních trávníků

Když jsme pro Lucku vymýšleli diplomku, kolegové z České krajiny zrovna zazvěřovali svou první pastvinu. Akce vyžadovala monitoring, zároveň jsme nechtěli hromadně hubit pavouky a střevlíky do padacích pastí, zejména proto, že málokdy něco ukazují. Pracujeme často v lesích s nárazovými pastmi a vždycky mě zajímalo, co do nich může napadat na stepi. A taky jaká je vertikální stratifikace letícího hmyzu nad pastvinou, podobnou otázku totiž řešíme i v lesích. Nárazovky zároveň jsou – dle literatury i mých zkušeností z tropů - vhodným nástrojem k lovu a tedy i monitoringu koprofágních brouků. Ti jsou zase ideální skupinou, na níž lze ukázat pozitiva návratu velkých herbivorů. Svou roli sehrála též inklinace diplomantky k „chlupatým čumáčkům“, takže se nechala školitelem a následně zadávacím protokolem uvrtat do testování nárazových pastí na pastvině.

V bakalářce diplomantka řešila obsahy zemních pastí na Altaji, takže před sebou měla pouze 1-2 sezóny a dost práce v terénu i v laborce. Proto jsme design sběru navrhli tak, abychom

a/ zdokumentovali situaci z prvního roku po vypuštění koní

b/ získali představu jak podoba vegetace ovlivňuje složení společenstev brouků a na které skupiny se zaměřit

c/ zjistili jak je to s tou stratifikací

Od začátku to byl trochu boj. Potřeba umístit nárazové pasti na zem v místech, kde dupou koně a prakovy, případně jezdí sváteční tankisté, zrovna nepomáhá optimalizovat design sběru vzorků. Krom drobností se nakonec sběr vzorků podařil.

Mírné rozčarování přišlo, když se ukázalo, že koprofágové tvoří ve vzorcích jen naprosté minimum. Tak diplomantka rozebírala, preparovala, třídila a určovala také další skupiny. Mnohé druhy určila jen s pomocí literatury a internetu, další s pomocí kolegů, zbytek vždy alespoň „rozhodila“ na rozpoznatelné taxony tak, aby před odesláním materiálu specialistům měla alespoň hrubou představu, co materiál obsahuje.

Podobně adrenalinové dobrodružství jako umístování pastí poskytly také analýzy. Zpočátku v zásadě rozumně vycházelo alespoň něco, nakonec téměř jediné opravdu konzistentní byly rozdíly mezi horní a dolní pastí, a pak také (arte-)fakt, že pastva koní škodí broukům. Vliv vegetace na složení společenstev brouků se ukázal jako minimální, podobně hledání vhodných modelových skupin bylo – navzdory dosti rozsáhlému zpracovanému materiálu - spíše marné. Luce se podařilo vytvořit naprosto unikátní dataset, totiž takový, ze kterého Canoco ani po dlouhém přemlouvání nevyplivne pěkný obrázek...

Oceňuji velké nasazení diplomantky v terénu i při zpracování vzorků a následně dat i psaní práce. A také fakt, že se v novém tématu rychle zorientovala. Stylisticky velmi slušná, logicky strukturovaná a po formální i věcné stránce „čistá“ a kvalitně zpracovaná práce je pro mě překvapivě dobrým závěrem jednoho velmi nadějněho pokusu. Neprošlapané cesty jsou holt občas slepé. Vedle dnes obhajované diplomky nezdolnost diplomantky nejlépe ilustruje skutečnost, že se nenechala znechutit, a nejenže napsala velmi slušnou diplomku, ale v této sezóně s kyblíkem vody na pastvinách v Milovicích prošlapává další cestičku sledování stavu tamních koprofágních společenstev.

Lukáš Čížek

V Českých Budějovicích, 22.5. 2017